

5-12

Aan Minister van SZW en Minister voor APP

nota

Inwerkingtreding Verzamelwet SZW 2023 - vierde Nota
van wijziging

TER BESLISSING

Datum
30 november 2022

Uiterlijk bij
6 december 2022

Bijlage(n)
3

Aanleiding

Het is momenteel onzeker of het lukt om de Verzamelwet SZW 2023 op 1 januari 2023 in werking te laten treden. Voor twee wijzigingen in het wetsvoorstel levert dit een uitvoeringsprobleem op. Voor één onderdeel (loonkostensubsidie) wordt hierop geanticipeerd door met een nota van wijziging te regelen dat het desbetreffende onderdeel zo nodig met terugwerkende kracht inwerking treedt. Voor het andere onderwerp – de beslagvrije voet – is die oplossing helaas niet mogelijk. In de bijlage wordt u geïnformeerd over de gevolgen voor dit onderdeel als de Verzamelwet niet op 1 januari 2023 in werking treedt.

Daarnaast wordt met de nota van wijziging één onderdeel uit het wetsvoorstel gehaald. De Eerste Kamer wordt per brief gevraagd het wetsvoorstel, nadat het is aangenomen door de Tweede Kamer, met spoed te behandelen.

Geadviseerd besluit aan MSZW en MAPP

- U wordt verzocht akkoord te gaan met de vierde nota van wijziging bij de Verzamelwet SZW 2023.

Geadviseerd besluit aan MSZW

- U wordt verzocht de toelichting van de vierde nota van wijziging mede namens MAPP te ondertekenen;
- U wordt verzocht de aanbiedingsbrief bij de vierde nota van wijziging te ondertekenen;
- U wordt verzocht de brief aan de EK, met het verzoek om spoedbehandeling, te ondertekenen.

Kernpunten

- De Verzamelwet SZW 2023 ligt sinds 3 oktober jl. bij de TK;
- Op dit moment is niet zeker of de Kamer het voorstel (op korte termijn) als hamerstuk af kan doen. Als de TK een plenaire behandeling wenst, dan leidt dit tot te veel vertraging. Het is daarom niet zeker dat de beoogde inwerkingtredingsdatum van 1 januari 2023 wordt gehaald;
- Een eventuele latere inwerkingtreding dan 1 januari 2023 levert voor **twee onderdelen** een dringend (uitvoerings-)probleem op:

1. Indexatie loonkostensubsidie Participatiewet i.v.m. verhoging minimumloon per 1 januari 2023:

Datum
30 november 2022

Door deze wijziging kunnen werkgevers per 1 januari 2023 via de loonkostensubsidie worden gecompenseerd voor de gestegen loonkosten als gevolg van de incidentele verhoging van het wettelijk minimumloon per gelijke datum. Gemeenten zijn geïnformeerd over de wijziging per 1 januari 2023 en bereiden hun administratie hier momenteel op voor;

- Om te voorkomen dat werkgevers pas vanaf 1 januari 2024 kunnen worden gecompenseerd, wordt voor dit onderdeel zekerheidshalve terugwerkende kracht tot 1 januari 2023 mogelijk gemaakt. Dit kan omdat de maatregel begunstigend is;

2. Bepalingen over beslagvrije voet:

De gevolgen van een vertraagde inwerkingtreding van de Verzamelwet voor dit onderdeel worden in de bijlage geschetst. Samengevat:

- Voor de groep beslagene met hoge woonlasten zonder recht op huurtoeslag bestaat dan geen grondslag om op verzoek de BVV te verhogen;
- Van de technische release die per 1 januari 2023 bij ketenpartners van de BVV staat gepland, kan niet meer kan worden afgezien, en die kan niet meer gewijzigd worden;
- Door deze release zal de nieuwe modelmededeling (voor deze groep) niet meer kloppen. De modelmededeling is onderdeel van de ministeriële regeling waarvoor de grondslag in de VZW staat, en zal geen rechtskracht hebben voordat de wet in werking treedt. De oude modelmededeling klopt na 1 januari 2023 niet meer;
- Eventuele bij deze groep gelegde beslagen tussen 1 januari 2023 en inwerkingtredingsdatum van de Verzamelwet zullen niet rechtmatig zijn en aangevochten kunnen worden.
- Voor deze wijziging is het **niet** mogelijk om deze met terugwerkende kracht in te laten gaan, omdat hij enkel begunstigend is voor de schuldenaar, en niet voor de schuldeiser.
- Daarnaast wordt met de nota van wijziging één technische wijziging uit het wetsvoorstel gehaald. Het betreft een wijziging van de Wet financiering sociale verzekeringen (Wfsv). Dit wordt eruit gehaald omdat in de schriftelijke ronde bij de TK bleek dat deze wijziging toch vragen oproept, hetgeen voor vertraging kan zorgen. Om die reden is de wijziging minder geschikt voor een Verzamelwet.

Bijlagen

Volgnr	Naam	Actie	Informatie
1	1. Vierde nota van wijziging Verzamelwet SZW 2023	Verzenden aan TK	
2	2. Aanbiedingsbrief Vierde nota van wijziging Verzamelwet SZW 2023	Verzenden aan TK	
3	3. Verzoek EK - spoedbehandeling VZW SZW 2023	Verzenden aan EK	

Bijlage

Toelichting gevolgen inwerkingtreding Verzamelwet SZW 2023 na 1 januari 2023 voor de beslagvrije voet

Datum
30 november 2022

Onderdelen beslagvrije voet in de Verzamelwet

De wijziging van de beslagvrije voet die in de Verzamelwet SZW 2023 is opgenomen, bestaat uit een aantal verschillende onderdelen:

- De wijziging voorziet erin dat de regeling die inhoudt dat mensen met hogere inkomens in aanmerking komen voor verhoging van de BVV wegens hoge woonkosten, ook beschikbaar komt voor de lagere inkomensgroepen.
- Ook bevat het voorstel een delegatiegrondslag die ertoe dient om de duur van de tijdelijke ophoging van de beslagvrije voet, wanneer er sprake is van hoge woonkosten op een lager niveau te regelen.
- In de lagere regelgeving, de Ministeriële regeling beslagvrije voet, wordt voorgesteld de termijn voor de ophoging van de beslagvrije voet in verband met hoge woonkosten te verlengen van 6 maanden (eenmalig te verlengen met 6 maanden als in die periode het beslag kan worden afgerond) naar 18 maanden (eenmalig te verlengen met 6 maanden als in die periode het beslag kan worden afgerond). Gezien de huidige woningmarkt is het niet realistisch dat mensen een goedkopere woning kunnen vinden binnen de termijn van 6 maanden. De ministeriële regeling bevat daarnaast ook nog wijzigingen t.b.v. het overzicht van uw beslagvrije voet (de zgn. modelmededeling) zoals deze door de beslaglegger aan de burger wordt uitgereikt.
- Tenslotte bevat het wetsvoorstel een wijziging waarmee een tijdelijke ophoging van de beslagvrije voet voor burgers met een koopwoning ook mogelijk wordt voor burgers met een huurwoning die als gevolg van de aard van de woning (zoals (studenten) kamer, recreatiewoning, woonboot, woonkeet en loods) niet in aanmerking komen voor huurtoeslag. Dit betreft een grote groep burgers, die juist vanwege hun schuldsituatie in een dergelijke woningen verblijven.

Gevolgen inwerkingtreding na 1 januari 2023

Als de Verzamelwet per 1 januari 2023 niet in werking treedt heeft dit als consequentie dat het bestaansminimum van de hierboven genoemde groepen niet geborgd is. Een vertraagde inwerkingtreding heeft bovendien grote consequenties voor de uitvoering en is onwenselijk, omdat:

1. Gevolgen voor de schuldenaren

- Zonder de wijzigingen in de Verzamelwet SZW 2023 is het feit dat bepaalde groepen schuldenaren niet in aanmerking kunnen komen voor huurtoeslag of onevenredig hoge woonlasten hebben niet in de mogelijkheid tot verhoging van de beslagvrije voet verdisconteerd. De beslagvrije voet waarborgt in die gevallen het bestaansminimum van de schuldenaar onvoldoende.

2. Uitvoering van wijzigingen in de Verzamelwet is onlosmakelijk verbonden met aanpassing rekenmodules op de per 1 januari 2023 te indexerende normen voor de beslagvrije voet.

- De hierboven genoemde wijzigingen zijn in de rekenmodules beslagvrije voet verwerkt die gepland staat om bij 11 ketenpartners per 1 januari

2023 te worden geïmplementeerd. De rekenmodules bevatten ook de aangepaste normen voor de maximale beslagvrije voet (verhoging vanwege de WML). Op korte termijn kunnen de rekenmodules niet meer worden aangepast of uitgesteld.

Datum
30 november 2022

- Dat is ook niet wenselijk, omdat handmatige uitvoering van de beslagvrije voet niet mogelijk is, omdat bij de berekening van de beslagvrije voet onder meer gebruikt wordt gemaakt van de gegevens uit BRP (vaststellen leefsituatie) en de UWV Polis administratie voor het berekenen van het inkomen.
- Zonder implementatie van de wijzigingen in de rekenmodules bij de ketenpartners en inwerkingtreding van de Verzamelwet en Ministeriële Regeling, kan de beslagvrije voet niet rechtsgeldig berekend worden.

3. De implementatie van de gewijzigde rekenmodules impliceert dat niet in alle gevallen de beslagvrije voet kan worden berekend. In gevallen waar woonkosten geen rol spelen, zijn geen *work-arounds* mogelijk zonder dat die grote uitvoeringslasten met zich meebrengen. En er zal onjuiste informatie aan de schuldenaar worden gecommuniceerd waarmee deurwaarders wet- en regelgeving zouden overtreden.

- In de uitvoering is ook een technische aanpassing voor de modelmededeling (het formulier waarin de burger onder meer wordt geïnformeerd over de berekening van de beslagvrije voet en de mogelijkheden tot verhoging van de beslagvrije voet) voorzien die afhankelijk is van de Verzamelwet. Ook daarvoor geldt dat het niet mogelijk is om die technische wijziging aan te passen of uit te stellen. Dat betekent dat het model dat in de praktijk wordt gebruikt per 1 januari 2023 niet overeenstemt met het wettelijk voorgeschreven model.
- Voor schuldenaren betekent dat, dat zij worden geïnformeerd over mogelijkheden tot verhogen van de beslagvrije voet die nog niet bestaan, omdat de daarvoor benodigde wet- en regelgeving nog niet in werking is getreden. Voor deurwaarders betekent dat, dat zij de regels uit het Wetboek voor Burgerlijke Rechtsvordering overtreden.¹ De modelmededeling is namelijk een wettelijk vereiste voor het rechtmatig leggen van beslag (artikel 475i, Rv) en in de Regeling beslagvrije voet wordt het exacte model voorgeschreven.
- Gerechtsdeurwaarders zullen hierdoor hun wettelijke taak tot het leggen van beslag niet kunnen uitvoeren. Voor beroepsmatig handelen zonder wettelijke basis kunnen zij tuchtrechtelijk aansprakelijk worden gehouden.
- Voor mensen waarvoor LBIO de alimentatie int middels een beslag, betekent dit dat zij geen alimentatie ontvangen
- Partijen als SVB, UVW en gemeenten hebben wellicht de mogelijkheid tijdelijk geen beslagvrije voet vast te stellen en te verrekenen
- Om de modelmededeling wel conform wet- en regelgeving te laten zijn zou een handmatige *work-around* nodig zijn waarin bij alle nieuwe beslagen en verrekening een aanpassing wordt gedaan in de modelmededeling of een oplegvel inhoudende een correctie van een aantal zaken wordt bijgevoegd. Dit is onuitvoerbaar als de aantallen voor herberekenen en nieuwe vast te stellen beslagvrije voeten groot zijn. Dit is handwerk, want er zijn geen geautomatiseerde processen voor.

¹ Artikel 475i, tweede lid, Rv, Artikel 7 Besluit beslagvrije voet en artikel 2 van de Regeling beslagvrije voet.